

Vaiteliaisuuspyyntö, kunnes asiasta neuvoston päätös. Neuvoston päätös asiasta tehty 3.3.2022, vaiteliaisuuspyyntö päättynyt 11.4.2022.

Asia

EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta asetetut rajoittavat toimenpiteet; uusien henkilöiden lisääminen listalle

Kokous

U/E/UTP-tunnus

UTP 5/2014 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan unionin neuvosto päätti 17.3.2014 Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentäviin tai uhkaaviin toimiin liittyvistä rajoittavista toimenpiteistä (2014/145/YUTP). Nykyisellään nämä nk. henkilöpakotteet ovat voimassa 15.3.2022 asti. Neuvoston on tarkoitus tehdä päätös rajoittavien toimenpiteiden jatkamisesta puolella vuodella ennen nykyisen voimassaolon päättymistä (UM2022-00099).

Neuvoston valmistelurakenteissa on käsitelty ehdotusta rajoittavien toimenpiteiden kohdistamisesta kolmeen uuteen henkilöön edellä mainitun pakoteregiiimin (Ukrainan alueellinen koskemattomuus, suvereniteetti ja itsemääräämisoikeus) puitteissa. Esitetyt henkilöt ovat osallistuneet laittomaan kaupankäyntiin ja hallinnoineet omaisuutta Itä-Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueilla, jotka eivät ole Ukrainan valtion kontrollissa, tehneet yhteistyötä alueiden de facto hallintojen kanssa sekä rahoittaneet niitä. Näin he ovat osallistuneet Ukrainan alueellista koskemattomuutta ja suvereniteettia heikentävään toimintaan. Pysyvien edustajien komitea (Coreper II) käsittelee asiaa maaliskuun 2022 alussa. Neuvoston päätös on määrä tehdä maaliskuun 2022 aikana.

Kyseiset henkilöt ovat tällä hetkellä jo Ukrainan valtion varojen väärinkäytöstä vastuullisiin henkilöihin kohdistettujen rajoittavien toimenpiteiden kohteena (neuvoston päätös 2014/119/YUTP). Siinä pakoteregiiimissä on tällä hetkellä listattuna seitsemän henkilöä ja se on nykyisellään voimassa 6.3.2022 saakka. Neuvoston on tarkoitus tehdä päätös tämän regiiimin jatkamisesta 3.3.2022. Kyseisten kolmen henkilön osalta listauksen voimassaoloa on ehdotettu jatkettavan kahden osalta 6 kk ja yhden osalta 12

kk. Lisäksi muiden tämän pakoteregimin piirissä olevien listauksien voimassaoloa on tarkoitus jatkaa seuraavasti: 6 kk kahden henkilön ja 12 kk kahden henkilön osalta.

Suomen kanta

Suomi pitää perusteltuna, että EU lisää Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta asetettujen rajoittavien toimenpiteiden piiriin henkilöt, jotka ovat osallistuneet laittomaan kaupankäyntiin ja hallinnoineet omaisuutta Itä-Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueilla, jotka eivät ole Ukrainan valtion kontrollissa, tehneet yhteistyötä alueiden de facto hallintojen kanssa sekä rahoittaneet niitä. EU on johdonmukaisesti lisännyt Venäjään kohdistuvia toimia tilanteen niin vaatiessa.

Suomi katsoo, että jatkossakin lähtökohtana rajoittavissa toimissa tulee olla johdonmukaisuus, suhteellisuus ja vahva oikeusperusta.

Suomi pitää tärkeänä, että EU toimii pakotteissa yhtenäisesti.

Pääasiallinen sisältö

Euroopan unionin neuvosto päätti Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä uhkaaviin toimiin liittyvistä rajoittavista toimenpiteistä, jotka tulivat voimaan 17.3.2014 neuvoston päätöksellä 2014/145/YUTP ja asetuksella (EU) N:o 269/2014. Nämä nk. henkilöpakotteet ovat nykyisellään voimassa 15.3.2022 asti. Henkilöpakotteiden määräaikaistarkastelu tehdään puolivuositain. Tällä hetkellä pakotteiden kohteena on 188 henkilöä ja 48 yhteisöä. Pakotteiden kohteena olevien henkilöiden ja yhteisöjen varat ja taloudelliset resurssit on jäädytetty, minkä lisäksi on kiellettyä asettaa suoraan tai välillisesti varoja tai taloudellisia resursseja näiden saataville tai hyödynnettäviksi. Pakotteiden kohteena olevia henkilöitä koskee maahantulo- ja kauttakulkukielto EU:n jäsenvaltioiden alueella.

EU on johdonmukaisesti lisännyt rajoittavia toimia tilanteen niin vaatiessa ja edellytysten täyttyessä. Lokakuussa 2021 listalle lisättiin kahdeksan henkilöä (neuvoston päätös 11.10.). Tuorein listaus on joulukuulta, kun neuvoston päätöksellä (13.12.2021) kolme Wagner-ryhmään kytköksissä olevaa henkilöä lisättiin henkilöpakotelistausten piiriin. Neuvoston on määrä päättää 21.2.2022 listan täydentämisestä Venäjän syyskuun 2021 duumanvaalien Krimillä järjestämiseen liittyneiden henkilöiden osalta (UM2022-00099). Pakotelistalta on myös poistettu henkilöitä ja listauksia on päivitetty. Viimeksi päivityksiä tehtiin tunnistetietojen osalta 14.9.2021.

Yllä kuvaillun pakotejärjestelmän ohella EU on kohdistanut Venäjän federaatioon kaksi muuta pakotejärjestelmää. Ukrainan tilanteen vakautta horjuttavien Venäjän toimien johdosta käyttöön otetut rajoittavat toimenpiteet tulivat voimaan 1.8.2014 neuvoston päätöksellä 2014/512/YUTP ja asetuksella (EU) N:o 833/2014. Tämä pakotejärjestelmä sisältää mm. puolustustarvikkeiden vienti- ja tuontikiellon, kaksikäyttötutotteiden vientirajoituksia sekä öljynetsintään ja öljyntuotantoon liittyvien tuotteiden ja palveluiden vientirajoituksia. Nämä pakotteet ovat nykyisellään voimassa 31.7.2022 saakka. Krimin ja Sevastopolin laittoman liittämisen johdosta otettiin käyttöön rajoittavia toimenpiteitä 24.6.2014 voimaan tulleella neuvoston päätöksellä 2014/386/YUTP ja asetuksella (EU) N:o 692/2014. Tämä pakotejärjestelmä koskee Krimiin liittyvää vientiä,

tuontia, investointeja sekä matkailupalveluja. Pakotejärjestelmän jatkosta päätetään vuodeksi kerrallaan ja se on nykyisellään voimassa 23.6.2022 asti.

Ukrainan valtion varojen väärinkäytöstä vastuullisiin henkilöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet tulivat voimaan 5.3.2014 neuvoston päätöksellä 2014/119/YUTP ja asetuksella (EU) N:o 208/2014. Pakotteet ovat nykyisellään voimassa 6.3.2022 saakka. Neuvoston on tarkoitus tehdä päätös pakotejärjestelmän jatkamisesta 3.3.2022. Osan pakotejärjestelmässä listattujen henkilöiden kohdalla voimassaoloa on tarkoitus jatkaa 6 kk ja osan kohdalla 12 kk.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

UM/ITÄ-10, Saara Nikkinen, 0295350747

UM/ITÄ-20, Joonas Heiskanen, 0295 350 535

UM/OIK-10, Mikael Ruotsi, 0295 350 826

EUTORI-tunnus

EU/2022/0082, EU/2022/0108, EU/2022/0138, EU/2022/0083, EU/2022/0109,
EU/2022/0139, EU/2022/0152, EU/2022/0153

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
